

Na planecie Teksturiusz. O czuciu i rozumieniu

Wstęp

**Cześć,
zapraszamy Cię na planetę TEKSTURIUSZ.
Nazywamy się Czujnik i Rozumnik i jesteśmy Kosmitami.**

Zupełnie tak jak Ty. Jesteśmy do siebie podobni, ale też bardzo się różnimy.

Nazwa naszej planety Teksturiusz pochodzi od słowa tekstura. Chcesz sprawdzić, co to znaczy? Zajrzyj do słownika języka polskiego lub sprawdź w Internecie. W skrócie – to słowo ma związek z powierzchniami materiałów, ich budową oraz zmysłem dotyku i odczuwaniem różnych materiałów poprzez dotyk.

Na przykład ja czyli Czujnik odbieram świat bardziej przez odczucia, czucie, czujność, czuwanie, odczuwanie. Czyli czasami: przez bycie bardzo skupionym i uważnym na innych, przez własne emocje, ale przede wszystkim - przez zmysły węchu, smaku i ten najważniejszy na naszej planecie: zmysł DOTYKU.

A ja czyli Rozumnik odbieram go bardziej przez próbę zrozumienia, czyli: myślenie, zastanawianie się, poszukiwanie istoty rzeczy i zjawisk, definiowanie i rozmowę. Zazwyczaj to, co odczuwam przekładam na myśli. Albo w ogóle zaczynam od myślenia i próby zrozumienia istoty danej rzeczy oraz od definiowania.

1. czucie

A Ty? Jaki jest Twój ulubiony sposób odbioru świata?

Czy najbardziej lubisz barwy i patrzenie – czyli jesteś
WZROKOWCEM

Czy świat dźwięków i wsłuchiwanie się – czyli jesteś
SŁUCHOWCEM?

A może uwielbiasz się ruszać, tańczyć i odczuwać ciałem
wszelkie zmiany otoczenia – czyli jesteś **KINESTETYKIEM?**

Każdy z nas jest nieco inny i choć wszyscy jesteśmy podobni,
różni nas wiele rzeczy i szczegółów: to, co najbardziej lubimy
robić, nasze ulubione kolory i zapachy, sposób odbioru świata.
Można powiedzieć, że każdy z nas żyje trochę na swojej własnej
planecie. Jesteśmy różnorodni. Dlatego o nas wszystkich
powiemy, że jesteśmy Gwiazdnymi Dziećmi.

Jakim Kosmitą albo Kosmitką jesteś Ty? Spróbuj nazwać planetę,
na której przebywasz najczęściej, i z której przybyłeś / przybyłaś
tu, na planetę Teksturiusz.

To jest miejsce na Twoje kosmiczne imię:

To jest miejsce na nazwę Twojej planety:

A może uważasz, że nasza planeta powinna mieć inną nazwę
i odczuwasz albo rozumiesz ją inaczej? Tu wpisz swoją własną
nazwę dla planety Teksturiusz:

Spróbuj wyobrazić sobie i namaluj pojazd, w którym przybyłeś / przybyłaś na tę planetę. A może wolisz narysować albo opisać sposób, w jaki tu się dostałeś / dostałaś?

Wylądowałaś i już tu jesteś?

To teraz zapraszamy Cię do zwiedzania Teksturiusza.

Wokół Ciebie, na co dzień jest wiele niezwykłych obiektów.

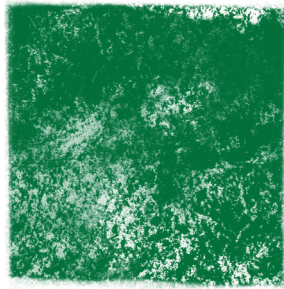
Wiele barw, kolorów i światła.

Dźwięki, dochodzące z różnych stron.

Rozejrzyj się uważnie i spróbuj wyostrzyć zmysł dotyku. A może wolisz zwiedzać bardziej za pomocą zmysłu węchu? Możesz też czasami użyć zmysłu smaku, bo przecież też mówimy czasem, że czujemy słony, słodki, gorzki albo kwaśny smak, prawda?

Spróbuj podejść do jakiegoś wybranego obiektu z Twojego otoczenia. Dotknij i poczuj go dłońmi, stopami, nosem, czołem. A może nawet łokciem i policzkiem. Czy **CZUJESZ** jego zapach? Wybierz trzy obiekty z otoczenia, które przyciągnęły Twoją uwagę i przy każdym z nich zapisz swoje wrażenie dotykowe czyli nazwę rodzaju powierzchni / uczucia, z którym Ci się kojarzy. Np. czy jest to coś: szorstkiego, miękkiego, twardego, lepkiego? Czy to jest ciepłe czy zimne? Miłe czy przykre w dotyku? Czy budzi przyjemne, czy nieprzyjemne uczucie? Spróbuj nadać im nazwy:

[tablica]

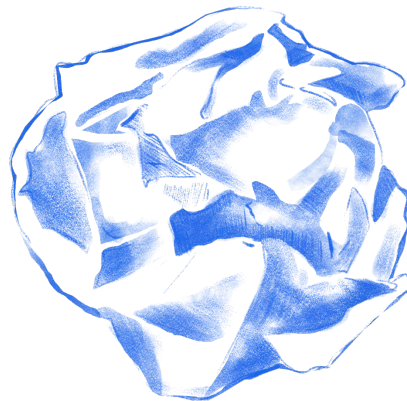
[gąbka]

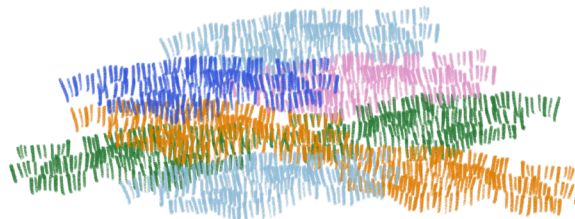
[pluszak]

[woda]

[papier, inne]

[dywan / wykładzina]

A teraz spróbuj się zastanowić nad odczuwaniem świata dźwięków. Jakie dźwięki słyszysz wokół? Wyłóż z otoczenia kilka interesujących dźwięków i spróbuj wyobrazić sobie, jakie mogą być w dotyku. Na stronie **teatrguliwer.pl/edu** możesz także odkryć kilkanaście dźwięków do odsłuchania. Odnalazł je i wydobył z wybranych materiałów, umieszczonych na wystawie „Gwiezdne Dzieci”, nasz kosmiczny przyjaciel Dawid. Wystawę możesz zobaczyć w Teatrze Guliwer. A teraz zamknij oczy, wysłuchaj poszczególnych dźwięków z nagrań, towarzyszących wystawie i spróbuj zgadnąć, który materiał wydaje każdy kolejny dźwięk. Czy uda Ci się nazwać poszczególne odczucia wybranych dźwięków? Czy jest wśród nich jakiś szorstki dźwięk, a może jest i taki lepki? Czy jest ten miękki albo taki chropowaty?

Na tej kartce możesz zapisać nazwy / określenia Twoich odczuć wysłuchanych dźwięków.

2. rozumienie

Rozejrzyj się i znajdź w swoim otoczeniu różne małe obiekty. Mogą to być np. Twój ulubiony pluszak, kamyczki, liść, różnego rodzaju przyrządy biurowe, lusterka, kosmetyki, itp. Spróbuj poukładać je tak, aby wspólnie stały się rodzajem małej wystawy obiektów lub składały się na postaci z wymyślonej przez Ciebie planety. Będzie to Twoja własna wystawa i planeta, więc możesz wybrać takie obiekty, które najbardziej Cię inspirują, nawet jeśli może wydać Ci się to bardzo dziwne. Czy np. okulary albo mydło mogą być częścią jakiejś wystawy albo planety?

Przyjrzyj się swoim obiektom, ich układowi i ich szczegółom. Dotknij i zbadaj je za pomocą dłoni, palców a może nosa lub innych części twarzy ich kształty i powierzchnie. Nazwij je na nowo. Czy ich nowe nazwy mogą pochodzić od wrażeń dotykowych, jakie tworzą?

Narysuj kształty wybranych przez Ciebie obiektów. Jeśli chcesz, pokoloruj je i podpisz nadanymi przez Ciebie nowymi nazwami, pochodzącymi od wrażeń dotykowych. W bardzo ważnym miejscu planety Teksturiusz i wystawy „Gwiezdne Dzieci” również została umieszczona tajemnicza opowieść. To historia, która wydarzyła się tutaj dawno, dawno temu. Wymyśliły ją wspólnie dzieci, które wraz z artystami zbudowały tę planetę. Tę historię można odtworzyć dzięki okrągłemu, podświetlanemu plafonowi i figurkom, które na nim stoją – bohaterom planety. Poniżej znajdziesz obrysy tych figurek. Przyjrzyj się im uważnie i wykonaj kilka zadań:

1. Pokoloruj figurki w dowolny sposób.

2. Nadaj figurkom nazwy.

3. Wymyśl opowieść, której bohaterami są figurki. Gdy będzie gotowa, opowiedz ją towarzyszącej Ci osobie: koledze, koleżance, mamie, tacie, bratu, siostrze. Postaraj się opowiadać prosto i jasno tak, by słuchacz Twojej opowieści dobrze ją zrozumiał. Opowiadajcie sobie historie wzajemnie. Czy Wasze historie są podobne, czy raczej się różnią? Spróbuj znaleźć kilka podobieństw pomiędzy nimi

Tu możesz zapisać swoją opowieść.

Każda planeta to miejsce czyli pewna przestrzeń i sposób, w jaki jest uformowana.

Miejsce, w którym jesteś teraz także możesz zorganizować sobie w rodzaj planety. Będzie to oczywiście metafora planety: przestrzeń, którą umownie i dla zabawy nazywamy planetą. W przypadku „Gwiazdnych Dzieci” jest to przestrzeń ograniczona ścianami małej sali Teatru Guliwer, zwanej salą Liliput.

W ramach wystawy „Gwiazdne Dzieci” stała się ona czasowo przestrzenią pełną niezwykłych kształtów, gry kolorów, dźwięków, tekstur, zapachów a nawet – działań i zdarzeń. Zdarzenia te mają swoje miejsce nie tylko w przestrzeni, ale i w czasie.

Pojęciownik

Ten sposób budowania przestrzeni artyści ją tworzący zaczerpnęli ze sposobów kształtowania, jakimi posługuje się sztuka współczesna. Korzystają też z takich form jak gra i zabawa. Twórcy wystawy – Kolektyw Rój w składzie Jaśmina Wójcik, Alka Nauman i Jakub Wróblewski stworzyli rodzaj czasoprzestrzeni, na którą składają się takie elementy sztuki współczesnej, jak: wystawa, instalacja, performans, improwizacja i eksperyment:

wystawa

to zorganizowana prezentacja i pokaz wybranych przedmiotów. W praktyce wystawy zwykle odbywają się w otoczeniu kulturalnym lub edukacyjnym, takim jak muzeum, galeria sztuki, park, biblioteka, hala wystawiennicza lub targi. Rzadziej mają miejsce w teatrze, ale – ponieważ jedną z najważniejszych cech sztuki współczesnej jest jej interdyscyplinarność, zdarza się to coraz częściej. Tak właśnie stało się w przypadku wystawy w działaniu „Gwiazdne Dzieci”.

performans

rodzaj spektaklu, który dzieje się z udziałem (często aktywnym) widzów. Wykonawca performansu jest często jednocześnie jego twórcą lub współtwórcą. Performans można też nazwać sytuacją artystyczną, w której centrum jest obecność artysty, jego relacja z otoczeniem i przestrzenią, również z obecnymi uczestnikami.

wystawa w działaniu

to także wystawa, ale taka, która zawiera w sobie również elementy performansu albo nawet spektaklu. To określenie wymyślili artyści i kuratorzy, którzy stworzyli przestrzeń „Gwiazdnych Dzieci”. Na takiej wystawie w różny sposób działają aktorzy, ale działają także dzieci, dorośli, którzy przyszli ją obejrzeć czyli w niej uczestniczyć. Każda obecność trochę zmienia tę wystawę.

instalacja

dzieło plastyczne o przestrzennym charakterze zbudowane przez artystę i dopasowane do konkretnej przestrzeni. Instalacja złożona jest w całość z wielu elementów gotowych lub wykonanych w tym celu, ale może być też zrobiona z jednego konkretnego elementu. Instalacje mają często funkcję kształtowania przestrzeni, dla której są tworzone.

improvizacja

wykonywanie czegoś, np. utworu muzycznego, performansu lub innego działania, bez przygotowania i planu. To jednak bardzo uproszczona definicja. Wielu znanych improwizatorów muzycznych, teatralnych i artystycznych uważa, że najlepsza improwizacja to taka, którą prowadzi się w oparciu o przygotowany wcześniej plan, schemat czy scenariusz: ale taki, którego nie trzeba sztywno się trzymać. Aktorzy, tworzący performans w ramach wystawy „Gwiazdne Dzieci” właśnie tak improwizują – w oparciu o opracowany wcześniej plan a jednocześnie zmieniają swoje działania w zależności od sytuacji, okoliczności, obecności i reakcji widzów. Improwizacja może często wykorzystywać elementy ruchu i choreografii. Tak dzieje się w przypadku „Gwiazdnych Dzieci”.

choreografia

wymyślony przez twórcę (najczęściej autora choreografii czyli choreografa) układ ruchów. Kiedyś choreografia była wyłącznie układem ruchów tanecznych; w czasach współczesnych rozszerzyła się na wszystkie dziedziny, w których ruch ludzki ma charakter artystyczny – na pokazowe walki, ruch gwiazd muzyki rozrywkowej, łyżwiarstwo figurowe czy gimnastykę artystyczną. Choreografią można nazwać nawet ruch zawodników podczas meczu piłki nożnej albo koszykówki.

eksperyment próba realizacji nowatorskiego pomysłu. W ramach wystawy „Gwiazdne Dzieci” przygotowania realizowane były właśnie za pomocą eksperymentu. Ty także jesteś zaproszony / zaproszona do eksperymentowania z materiałami i obiektami, zgromadzonymi w przestrzeni wystawy.

TEKST I REDAKCJA: Anna Kierkosz, TG
KONSULTACJA MERYTORYCZNA DOSTĘPNOŚCI:
Julianna Chrzanowska, TG
PROJEKTOWANIE GRAFICZNE I SKŁAD: Julia Juzyk, TG
KOREKTA, REDAKCJA: Agnieszka Evans, TG
LEKTORZY: Honorata Zajączkowska,
Maciej Owczarzak, Elżbieta Pejko, TG
„Gwiazdne Dzieci”
WYSTAWA W DZIAŁANIU
KOLEKTYWU „RÓJ” W SKŁADZIE:
Jaśmina Wójcik, Alicja Nauman, Jakub Wróblewski

PERFORMERZY: Honorata Zajączkowska
Maciej Owczarzak

WSPÓŁTWÓRCY oASD: Barbara Winkler, Dawid Wicha
ASYSTENTKA: Katarzyna Brzozowska
KONSULTACJE DOTYCZĄCE PARTYCYPACJI: Elżbieta Pejko
KONSULTACJE oASD: dzieci z klasy 3 SP z Chocimskiej
Szkoły Terapeutycznej (Grażyny 11), Marianna Grabowska
MUZYKA: Antonina Nowacka
MIX AUDIO: Krzysztof Sokół
DRUKI 3D: Tomasz Piotrowski
KURATORZY PROJEKTU: Robert Drobnich, Anna Kierkosz
WSPÓŁKURATORKI: Julianna Chrzanowska, Agnieszka Evans

Premiera 20 maja 2023 roku | Scena Liliput

Wystawa realizowana w ramach projektu Równi.Różni.doc
finansowanego ze środków PFRON